

Masarykova univerzita

Fakulta

Obor řízení

Uchazeč

Pracoviště uchazeče

Habilitační práce

Filozofická fakulta

Teorie a dějiny divadla, filmu a audiovizuální kultury

Ivan Rumánek, PhD.

Filozofická fakulta, Masarykova univerzita

The okuni soshi manuscripts as testimony of a point of fracture in classical Japanese theatre

Složení komise

Předseda

prof. PhDr. Petr Kyloušek, CSc.

Filozofická fakulta, Masarykova univerzita

Členové

prof. Zdenka Švarcová, Dr.

Univerzita Karlova

doc. Mgr. Ivona Barešová, Ph.D.

Univerzita Palackého v Olomouci

doc. MgA. David Drozd, Ph.D.

Filozofická fakulta, Masarykova univerzita

doc. Mgr. Martin Pšenička, Ph.D.

Univerzita Karlova

Hodnocení vědecké / umělecké kvalifikace uchazeče

Ve studijní a pracovní dráze dr. Ivana Rumánka se neustále prolínají dvě složky: divadelní věda a orientalistika. Vystudoval anglistiku a japonštinu na FF Univerzity Komenského v Bratislavě (1991) obhajobou práce *From India to Japan: The Roots of Japanese Buddhism*; V letech 1992-1994 absolvoval studijní pobyt na Katedře japonské literatury na Ósacké univerzitě, titul PhD obhájil na FF UK v Bratislavě prací *Ki no Tsurayuki and the first Japanese poetics* (2001). Následoval studijní pobyt zaměřený na japonské divadlo nó na Institutu Nógaku na Hosei Univerzitě Hósei v Tokiu (2006-2008), jehož výsledkem byla monografie *Japonská dráma nó - žánr vo vývoji* (2010). V rámci japonské stáže se uskutečnil i studijní pobyt na Okinawan institute Hosei University spojený se studiem okinawského jazyka (2008). Formativní část svého kurikula završil habilitand doktorátem na School of Oriental and African Studies University of London obhajobou práce z oboru z teorie divadla *Role of No in the Genesis of Kabuki*.

Pracovní dráha dr. Ivana Rumánka je v letech 1996-2006 spojena s Ústavem orientalistiky SAV v Bratislavě a je propojena se spoluprací s Univerzitou Komenského v Bratislavě a Masarykovou univerzitou v Brně. Na tuto spolupráci pak navazuje po stáži na Japan and Korea Department na School of Oriental and African Studies University of London (2011). V současnosti dr. Ivan Rumánek působí jako odborný asistent Semináře japonských studií FF MU. Součástí jeho zájmu a badatelských a výukových aktivit je úzká spolupráce s Katedrou divadelních studií.

Rozkročení mezi divadelní vědou a orientalistikou je patrné v publikační činnosti. Vyčteme z ní i mezinárodní zapojení habilitanda v síti českých, slovenských, britských a japonských publikačních výstupů, konferencí a dalších aktivit. Jen pro přehled shrňme tabulkové statistiky: 16 článků, z toho 7 ve Scopusu, 13 kapitol v monografiích, 16 zvaných přednášek, 13 konferenčních prezentací, 3 editorské počiny, 8 encyklopedických hesel, 32 citací. Neméně důležitá je ale i umělecká, překladatelská a popularizační činnost dr. Rumánka: 4 paratexty k uměleckým publikacím, 4 překlady, téměř čtyři desítky rozhlasových relací ve slovenských médiích, čtyři desítky doprovodných prezentací japonské kultury a divadla spojených s divadelními představeními, 34 kulturně popularizačních článků. Tento široký záběr od vědy k popularizaci rozhodně nelze pominout.

Závěr: Vědecká / umělecká kvalifikace uchazeče **odpovídá** požadavkům standardně kladeným na uchazeče v rámci habilitačních řízení v oboru Teorie a dějiny divadla, filmu a audiovizuální kultury.

Hodnocení pedagogické způsobilosti uchazeče

Dr. Ivan Rumánek je autorem 4 pedagogických textů a 5 kapitol s pedagogicko-popularizačním zaměřením. Jeho učitelská činnost zahrnuje Univerzitu Komenského v Bratislavě, Masarykovu v Brně i University of London. Jeho hlavní úvazek patří Seminárii japonských studií, ale nutno vyzvednout i pravidelnou spolupráci s Katedrou divadelních studií. Konečně do jeho výukového portfolia náleží kurzy japonského divadla. Celkově vedl či vede 36 bakalářských prací a 1 práci magisterskou. Oponoval již 5 doktorských prací na Univerzitě Karlově, Masarykově univerzitě a Univerzitě Komenského: z oponovaných témat lze vyčíst i ono dvojí zaměření na divadlo a na charakteristické komponenty japonské kultury — rituály a mytologii. Divadla se týká i jeho oponentura habilitační práce na Janáčkově akademii múzických umění.

Závěr: Pedagogická způsobilost uchazeče **odpovídá** požadavkům standardně kladeným na uchazeče v rámci habilitačních řízení v oboru Teorie a dějiny divadla, filmu a audiovizuální kultury.

Hodnocení habilitační práce uchazeče

Habilitační práci *The Okuni soshi manuscripts as testimony of a point of fracture in classical Japanese theatre* posuzovali tři odborníci: PhDr. Anna Hlaváčová, CSc. ze Slovenské akademie vied, prof. Andrew Gerstle z University of London a prof. Jonathan Zwicker z University of California v Berkeley. Všechny posudky jsou kladné a konstatují, že práce splňuje požadavky standardně kladené na habilitační práce v oboru teorie a dějiny divadla, filmu a audiovizuální kultury.

Z posudku dr. Anny Hlaváčové cituji: „Zvolená téma má relevanci pre japonológiu a teatrologiu. Práca formuluje problém jasne, zreteľne a z jazykového hľadiska možno povedať - i krásne. Volí si adekvátnu metodológiu, ktorú opisuje v úvode a drží sa jej v priebehu celej práce. [...] Dôsledne cituje nielen publikácie iných autorov, ale vymenúva aj archívne materiály – čím vytvára čitateľnú bádateľskú stopu pre ďalších bádateľov.“

Posudek prof. Zwickera je detailnější a zabývá se některými dílčími otázkami. Pro nás z jeho posudku vyplývá zejména jedna důležitá konstatace týkající se jednak přínosu habilitační práce pro obor, jednak originality přístupu: “I found Dr. Rumánek’s thesis highly original and extremely valuable to the study of early kabuki and of Japan’s theatrical history more broadly. In particular, the chose analysis of both text and image as the relate to the “Okuni sōshi” group of texts will be an invaluable resource for anyone interested in the relationship between kabuki and nō and in the social and cultural history of kabuki in the early seventeenth century. Most interesting in Dr. Rumánek’s argument is the idea that a point of fracture between the two traditions (sarugaku or nō and the nascent kabuki) can be located within the performance of Okuni and her troupe as it are recorded in what is believed to be the earliest of the manuscripts, the Kyōdaibon. Dr. Rumánek’s thesis is that although the performance begins with a rather conventional nō-like opening, this then quickly gives way to a very different, seemingly contemporary form of performance. In other words, what Dr. Rumánek argues is that the very earliest sources that exist in relation to the history of kabuki show clearly both its relationship to the earlier (and dominant) for of nō as well as some breaks that point forward to something of what the new dramatic art would become.”

Co se přínosu a originality týče, shoduje se s posudkem prof. Gerstla také prof. Zwicker. Z jeho náhledu navíc vyčteme důležitost Rumánkova počínu pro mezinárodní badatelskou komunitu mimo Japonsko: “The topic of the origins of Kabuki is very important to the field of Japanese Theatre. Dr Rumanek has formulated clearly his aims, method and approach. There is a good tight focus on a group of key visual and literary early Kabuki texts. [...] We have not had anyone attempt an analysis of these texts for some time, particularly outside of Japan, so this work is important in its analysis and in presenting translations of the texts. The sources, both literary and visual, that he focuses on are difficult both linguistically and in terms of interpretation. Rumanek’s deep background in historical linguistics and No theatre studies serves him well in the analysis of the texts in question. The texts have previously been analysed by Japanese scholars. Rumanek consults these findings but in some case comes to different analysis and conclusions. The analysis and contribution of translations of the texts is significant for the international field of Japanese studies.”

Všichni oponenti formulují dílčí otázky, které habilitand bude moci využít k prohloubení argumentace při jednání vědecké rady.

Závěr: Úroveň habilitační práce uchazeče **odpovídá** požadavkům standardně kladeným na habilitační práce v oboru Teorie a dějiny divadla, filmu a audiovizuální kultury.

Výsledek tajného hlasování komise

Hlasování se uskutečnilo: elektronicky

Počet členů komise		5
Počet odevzdaných hlasů		5
z toho	kladných	5
	záporných	0

Návrh komise

Na základě výsledku tajného hlasování následujícího po zhodnocení vědecké / umělecké kvalifikace, pedagogické způsobilosti a úrovně habilitační práce uchazeče předkládá komise Vědecké radě Filozofické fakulty Masarykovy univerzity návrh **jmenovat uchazeče docentem** v oboru Teorie a dějiny divadla, filmu a audiovizuální kultury.

V Brně dne 16.04.2024

prof. PhDr. Petr Kyloušek, CSc.

.....